

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

PROFESIJNÝ A KARIÉROVÝ RAST
pkrmpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

Európska únia
Európsky sociálny fond

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Prioritná os:	Prioritná os 2 – Ďalšie vzdelávanie ako nástroj rozvoja LZ Prioritná os 4 – Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť BSK
Opatrenie:	2.1 Podpora ďalšieho vzdelávania 4.2 Zvyšovanie konkurencieschopnosti Bratislavského kraja prostredníctvom rozvoja terciárneho a ďalšieho vzdelávania
Prijímateľ:	Metodicko-pedagogické centrum
Názov projektu:	Profesijný a kariérový rast pedagogických zamestnancov
Kód ITMS projektu:	26140230002, 26120130002
Aktivita:	2.2 Tvorba a akreditácia programov kontinuálneho vzdelávania PZ a OZ

Program kontinuálneho vzdelávania

Prehlbovanie kompetencií pedagogických zamestnancov v oblasti aplikácie bezpečnostných predpisov pri práci v chemickom laboratóriu

Ing. Peter Dubovan
poverený zastupovaním generálnej riaditeľky
Metodicko-pedagogické centrum,
Bratislava

Názov vzdelávacieho programu:

Prehľadovanie kompetencií pedagogických zamestnancov v oblasti aplikácie bezpečnostných predpisov pri práci v chemickom laboratóriu

Zdôvodnenie vzdelávacieho programu:

Potreba predkladaného vzdelávacieho programu vyplýva z povinnosti pedagogických zamestnancov poznať a dodržiavať všeobecne záväzné právne predpisy platné pre prácu s chemickými faktormi. Pedagogickí zamestnanci pracujúci s chemickými látkami v školských laboratóriách základných a stredných škôl musia poznať a dodržiavať nasledovné legislatívne predpisy:

- Zákon NR SR č.67/2010 Z. z. o podmienkach uvedenia chemických látok a chemických zmesí na trh a o zmene a doplnení zákonov,
- Nariadenie európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí a nariadenie Komisie (ES) č. 790/2009, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie EÚ,
- Nariadenie vlády SR, č. 355/2006 Z. z., o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci v znení NV SR č. 471/2011 Z. z.,
- Zákon č. 355/2007 Z. z., o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- Nariadenie vlády SR, č. 356/2006 Z. z., o ochrane zdravia zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou karcinogénnym a mutagénnym faktorom pri práci v znení NV SR č. 301/2007 Z. z.,
- Nariadenia Vlády SR, č. 286/2004 Z. z., ktorým sa ustanovuje zoznam prác a pracovísk, ktoré sú zakázané mladistvým zamestnancom, a ktorým sa ustanovujú niektoré povinnosti zamestnávateľom pri zamestnaní mladistvých zamestnancov,
- Zákon č. 409/2006 Z. z. o odpadoch v znení neskorších predpisov.

V súčasnosti sa podľa Zákona NR SR č.67/2010 Z. z. môže používať duálna klasifikácia a označovanie chemických látok a chemických zmesí len do roku 2015 a to podľa EÚ aj podľa GHS (Globálny harmonizovaný systém klasifikácie a označovania chemikálií).

Od 1. januára 2015 bude spôsob klasifikácie a označovania chemikálií akceptovaný iba podľa GHS. Tieto predpisy predstavujú rozsiahly súbor dát, ktoré je potrebné zaviesť do každodennej praxe. Bez poskytnutia relevantných informácií a dôkladnej prípravy je veľmi náročné tento systém zvládnuť.

Druh kontinuálneho vzdelávania:

aktualizačné vzdelávanie

Forma kontinuálneho vzdelávania:

kombinovaná forma (prezenčná a dištančná)

Ciele vzdelávacieho programu:

Hlavný cieľ:

Udržať a prehľadovať profesijné kompetencie pedagogických zamestnancov na základných a stredných školách v oblasti aplikácie bezpečnostných predpisov pri práci s chemickými faktormi v školských laboratóriách.

Špecifické ciele:

- rozšíriť znalosti o súčasne platných legislatívnych predpisoch v oblasti bezpečnosti pri práci s chemickými faktormi v školských laboratóriách,
- rozšíriť poznatky o duálnej klasifikácii a označovaní chemikálií podľa EÚ a GHS,
- získať zručnosť aplikovať informácie o klasifikácii a označovaní chemikálií podľa GHS do pedagogickej praxe,
- rozvíjať schopnosť vyhľadať informácie o vlastnostiach chemických látok a chemických zmesí používaných v školských chemických laboratóriách,
- prehĺbiť spôsobilosť posúdiť a vyhodnotiť riziko pri práci s chemickými faktormi v školských laboratóriách,
- prehĺbiť spôsobilosť pripraviť alternatívne školské chemické pokusy s dodržaním platných právnych noriem.

Obsah vzdelávacieho programu:

Témy	Forma	Časový rozsah
<p>Téma č. 1: Aktuálne legislatívne predpisy z oblasti bezpečnosti pri práci s chemickými faktormi v školských laboratóriách:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Všeobecný prehľad aktuálnych legislatívnych predpisov v oblasti chemických faktorov a chemických odpadov: <ul style="list-style-type: none"> • Zákon NR SR č.67/2010 Z. z. o podmienkach uvedenia chemických látok a chemických zmesí na trh a o zmene a doplnení zákonov, • Nariadenie európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí a nariadenie Komisie (ES) č. 790/2009, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie EÚ, • Nariadenie vlády SR, č. 355/2006 Z. z., o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci v znení NV SR č. 471/2011 Z. z., • Zákon č. 355/2007 Z. z., o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, • Nariadenie vlády SR, č. 356/2006 Z. z., o ochrane zdravia zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou karcinogénnym a mutagénnym faktorom pri práci v znení NV SR č. 301/2007 Z. z., • Nariadenia Vlády SR, č. 286/2004 Z. z., ktorým sa ustanovuje zoznam prác a pracovísk, ktoré sú zakázané mladistvým zamestnancom, a ktorým sa ustanovujú niektoré povinnosti zamestnávateľom pri zamestnaní mladistvých zamestnancov, • Zákon č. 409/2006 Z. z. o odpadoch v znení neskorších predpisov, • ďalšie právne normy súvisiace s danou problematikou. 	prezenčná	3
<ul style="list-style-type: none"> - Duálna klasifikácia a označovanie chemických látok a zmesí podľa nariadenia EÚ a podľa GHS (globálny harmonizovaný systém klasifikácie a označovania chemikálií). 	prezenčná	1

- GHS – harmonizované kritéria klasifikácie a označovania chemických látok a chemických zmesí, ukážky aplikácie kritérií klasifikácie do pedagogickej praxe (práca v skupinách).	prezenčná	3
Téma č. 2: Praktické vyhľadávanie informácií o vlastnostiach chemických látok a chemických zmesí:		
- Zdroje informácií o vlastnostiach chemických látok a chemických zmesí.	prezenčná	2
- Vyhľadávanie elektronických informácií o vlastnostiach chemických látok a chemických zmesí v databázach s voľným prístupom.	prezenčná	2
- Vyhľadanie informácií o nebezpečných chemických faktorov používaných v chemických laboratóriách.	prezenčná	2
- Začlenenie získaných informácií do edukačnej praxe.	prezenčná	1
Téma č. 3: Posudok o riziku pri práci s chemickými faktormi:		
- Postupnosť krokov pri posudzovaní a vyhodnotení rizika pri práci s chemickými faktormi v školských laboratóriách.	prezenčná	1
- Posudok o riziku pri práci s chemickými faktormi ako základný dokument pre prácu v chemických laboratóriách.	prezenčná	1
- Štruktúra a náležitosti tvorby Posudkov o riziku a Prevádzkových poriadkov	prezenčná	2
- Praktická činnosť - analýza existujúcich Posudkov o riziku pri práci s chemickými faktormi a Prevádzkových poriadkov pre prácu s nebezpečnými chemickými faktormi vytvorených pre školské laboratória z hľadiska súčasne platnej legislatívy.	prezenčná	3
Téma č. 4: Alternatívne školské chemické pokusy:		
- Implementácia informácií o rizikách pri práci s chemickými faktormi do edukačného procesu.	prezenčná	1
- Využitie získaných informácií pri príprave a realizácii školských chemických pokusov.	prezenčná	1
- Návrh štruktúry prípravy na realizáciu chemických pokusov využiteľných vo vyučovacom procese.	prezenčne	1
- Tvorba súboru alternatívnych bezpečných a pritom názorných školských chemických pokusov (skupinová praktická činnosť).	prezenčná	4
Výstup z dištančnej formy: Spracovaná štruktúra prípravy 3 školských chemických pokusov k tematickým celkom učebných osnov podľa výberu účastníka s implementovaním legislatívnych predpisov. Formát A4, rozsah 3 školské pokusy (cca 6 normostrán)	dištančne	7
Spolu		35 P 28/D 7

Profil absolventa:

Absolvent vzdelávacieho programu má kompetencie v oblasti uplatňovania legislatívnych predpisov pri práci s chemickými faktormi v základných a v stredných školách a z oblasti nebezpečných chemických odpadov. Vie vyhľadať potrebné informácie o vlastnostiach chemických látok a chemických zmesí, s ktorými na pracovisku prichádza do styku a ktoré využíva v rámci výučby. Je schopný posúdiť

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

a vyhodnotiť riziko pri práci s chemickými faktormi v školskom laboratóriu a vie implementovať legislatívne predpisy do svojej pedagogickej činnosti.

Rozsah vzdelávacieho programu:

Celkom 35 hodín, z toho 28 hodín prezenčne a 7 hodín dištančne

Trvanie vzdelávania: najviac 10 mesiacov

Bližšie určená kategória, podkategória pedagogických zamestnancov, kariérový stupeň, kariérová pozícia:

Kategória pedagogických zamestnancov:

- učiteľ,
- majster odbornej výchovy.

Podkategória pedagogických zamestnancov:

- učiteľ pre nižšie stredné vzdelávanie (učiteľ druhého stupňa základnej školy),
- učiteľ pre nižšie stredné odborné vzdelávanie, stredné odborné vzdelávanie, úplné stredné všeobecné vzdelávanie, úplné stredné odborné vzdelávanie a učiteľ pre vyššie odborné vzdelávanie (učiteľ strednej školy).

Kariérový stupeň:

- samostatný pedagogický zamestnanec,
- pedagogický zamestnanec s prvou atestáciou,
- pedagogický zamestnanec s druhou atestáciou.

Kariérová pozícia: -

Vyučovaci predmet: chémia, odborné chemické predmety, odborný výcvik, odborná prax

Podmienky pre zaradenie uchádzačov:

Program kontinuálneho vzdelávania je určený pre kategóriu učiteľ v uvedených podkategóriách a pre kategóriu majster odbornej výchovy, vyučujúcich vyučovacie predmety chémia, odborné chemické predmety, odborný výcvik, odborná prax, ktorý spĺňa kvalifikačné predpoklady v súlade s vyhláškou MŠ SR č. 437/2009 Z. z. v znení neskorších predpisov a ktorý má absolvovaných **aspoň šesť mesiacov** pedagogickej činnosti (§ 35 ods. 9 zákona č. 317/2009 Z. z. v znení neskorších predpisov).

Spôsob prihlasovania:

Písomná prihláška na kontinuálne vzdelávanie podpísaná uchádzačom.

Spôsob preukázania k cieľovej skupine:

Riaditeľ školy na prihláške potvrdzuje zaradenie pedagogického zamestnanca do kategórie, podkategórie a kariérového stupňa. Riaditeľovi školy potvrdzuje prihlášku zriaďovateľ. Ak riaditeľ školy nepotvrdí zaradenie pedagogického zamestnanca, posúdi poskytovateľ oprávnenie na zaradenie

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

pedagogického zamestnanca na základe príslušných dokumentov, ktoré pedagogický zamestnanec predloží poskytovateľovi.

Spôsob ukončovania:

Vzdelávanie sa ukončuje záverečnou prezentáciou pred lektorom a účastníkmi vzdelávania.

Požiadavky na ukončovanie vzdelávania:

1. Najmenej 80%-ná účasť na prezenčnej forme vzdelávania.
2. Spracovanie výstupu z dištančnej formy vzdelávania.
3. Záverečná prezentácia, ktorej obsahom bude spracovaná metodika realizácie školského chemického pokusu s preukázaným využitím získaných poznatkov z obsahu jednotlivých častí vzdelávania. Forma prezentácie je podľa rozhodnutia účastníka (programe PowerPoint v rozsahu cca 15 snímok alebo v rozsahu min. 4 normostrany, formátu A 4).

Personálne zabezpečenie vzdelávacieho programu:

Garant programu: Mgr. Marta Remetová., učiteľ pre kontinuálne vzdelávanie pre chémiu s druhou atestáciou, Metodicko-pedagogické centrum, regionálne pracovisko Ševčenkova 11, 850 05 Bratislava.

Garant spĺňa požiadavky § 43 ods. 4 a 5 zákona č. 317/2009 Z. z v znení neskorších predpisov.

Lektori programu:

Učители pre kontinuálne vzdelávanie, odborníci z praxe a učители spĺňajúci odborné predpoklady v danej oblasti obsahu vzdelávania.

Lektori musia spĺňať podmienky čl. 2 bodu 12 Smernice 18/2009-R.

Finančné zabezpečenie:

Náklady spojené so vzdelávaním budú financované z národného projektu Profesionálny a kariérový rast pedagogických zamestnancov a z prostriedkov rozpočtu MPC. V prípade viacdňových vzdelávacích podujatí bude ubytovanie a stravovanie hradené iba z prostriedkov národného projektu Profesionálny a kariérový rast pedagogických zamestnancov.

Cestovné náhrady účastníka vzdelávania hradí vysielajúca organizácia, resp. účastník sám.

Materiálne, technické a informačné zabezpečenie:

Materiálne zabezpečenie:

- prezentačné vybavenie: flipchartová tabuľa, flipchartový papier, fixy,
- učebné zdroje: študijný materiál (učebný zdroj) so zoznamom odporúčanej literatúry, materiály pre vypracovanie dištančnej úlohy.

Technické a informačné zabezpečenie:

- notebook s pripojením na internet, dataprojektor, miestnosť s počítačmi pre každého účastníka.

Odporúčané študijné zdroje:

- Bartal, M., Remetová, M.: Bezpečnostné predpisy pri práci v chemickom laboratóriu, MPC, Bratislava, 2011, ISBN 978-80-8052-402-9
- Bartal, M. a kol., Bezpečnosť pri práci s chemickými faktormi na základných a stredných školách, MŠVVaV SR, ŠIOV, ŠPÚ, Bratislava, 2012, ISBN 978-80-89247-30-1

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

- Bartal, M.: Ako pracovať s chemickými látkami v základných školách, Multimediálne vzdelávacie DVD, Štátny inštitút odborného vzdelávania, Bratislava, 2012, ISBN 978-80-89247-26-4
- Bartal, M.: Ako pracovať s chemickými látkami v gymnáziách, Multimediálne vzdelávacie DVD, Štátny inštitút odborného vzdelávania, Bratislava, 2012, ISBN 978-80-89247-25-7
- Bartal, M.: Ako pracovať s chemickými látkami v stredných odborných školách, Multimediálne vzdelávacie DVD, Štátny inštitút odborného vzdelávania, Bratislava, 2012, ISBN 978-80-89247-24-0

Návrh počtu kreditov:

Spolu **9 kreditov**

7 kreditov za rozsah vzdelávania a 2 kredity za spôsob ukončenia vzdelávania.